

Szkoła Doktorska Nauk Humanistycznych
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Nazwa zajęć w j. polskim i w j. angielskim

Antropologia psychologiczna
(Psychological Anthropology)

I. Informacje ogólne

Nazwa zajęć w języku polskim i angielskim	Antropologia psychologiczna / Psychological Anthropology
Dziedzina / dyscyplina	Filozofia
Moduł zajęć* (obowiązkowe, obowiązkowe do wyboru, fakultatywne)	Obowiązkowe do wyboru
Zajęcia specjalistyczne* (Tak/Nie)	Tak
Seminarium naukowe* (Tak/Nie)	Nie
Rodzaj zajęć i liczba godzin (np. wykład 30h) Jeżeli zajęcia są prowadzone przez więcej niż jedną osobę, to proszę podać przydział godzin dla każdego prowadzącego osobno.	15
Rok kształcenia w szkole doktorskiej*	I, II, III, IV
Forma zaliczenia (zaliczenie z oceną, egzamin)	zaliczenie z oceną
Język zajęć	polski
Imię i nazwisko, tytuł/stopień naukowy prowadzącego zajęcia	prof. UAM dr hab. Marek Woszczek

* To pole wypełnia Biuro Szkoły Doktorskiej SNH UAM.

II. Informacje szczegółowe

Cel zajęć	Wykład syntetycznie przedstawia źródła, uwarunkowania historyczne i proces kształtowania się w XIX i XX wieku kilku najistotniejszych idei psychologicznych dotyczących natury ludzkiej, które znacząco wpływają na współczesne praktyki psychologiczne i/lub są istotne w zakresie wpływu na dyscypliny pozapsychologiczne (a nawet kulturę popularną). W centrum zainteresowania będą nie tyle kanoniczne teorie psychologiczne jako pewne kompleksowe konstrukty, co raczej
-----------	--

	ich kluczowe, "nośne" elementy konstrukcyjne z ich historyczno-filozoficzną genealogią. Wykład akcentuje głęboko filozoficzne podłoże paradygmatów psychologicznych jako źródło zarówno ich aspiracji poznawczych, jak i wewnętrznych napięć, a nawet niestabilności, co może być interesującym punktem wyjścia do badania wewnętrznych napięć samej nowoczesności i jej filozoficznych dyskursów. Postawiona zostanie teza o nieprzezwyciężonej "dziewiętnastowiecznej ramie" funkcjonowania psychologii jako projektu-dyscypliny oraz pytanie o konsekwencje tego stanu rzeczy.
Wymagania wstępne (jeśli obowiązują)	---

Efekty uczenia się dla zajęć (EU) i odniesienie ich do efektów uczenia się dla Szkoły Doktorskiej UAM (EK)¹:

Symbol EU dla zajęć	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU doktorant/ka:	Symbole EK dla Szkoły Doktorskiej UAM
01	zna podstawowe założenia kanonicznych teorii psychologicznych XX wieku i potrafi zidentyfikować ich filozoficzne znaczenie	E_W01, E_U02, E_U05
02	zna historyczno-kulturowe uwarunkowania kształtowania się psychologii jako dyscypliny naukowej i praktyki od 2. poł. XIX wieku	E_W01, E_W08, E_U01, E_U02, E_U05, E_K01, E_K04
03	rozumie związki zachodzące między psychologicznymi koncepcjami natury ludzkiej a ukształtowanymi przez nie, charakterystycznymi typami praktyk społecznych	E_W01, E_W04, E_W08, E_U01, E_U02, E_U05
04	potrafi dyskutować o wewnętrznych napięciach teoretycznych właściwych głównym podejściom psychologicznym XX wieku	E_W01, E_W08, E_U01, E_U02, E_U05, E_K01

Treści kształcenia zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć:

Treści kształcenia dla zajęć	Symbol EU dla zajęć
1. Filozoficzna prehistoria nowoczesnej psychologii: korzenie XX-wiecznych paradygmatów psychologii.	EU_02, EU_04

¹ Efekty uczenia się w szkole doktorskiej oraz symbole EK („Symbol”) określa [Załącznik nr 1 do uchwały nr 295/2018/2019 Senatu UAM z dnia 27 maja 2019 r.](#)

Treści kształcenia dla zajęć	Symbol EU dla zajęć
2. Fundamentalne założenia antropologiczne i konstrukcja głównych koncepcji psychologicznych XX wieku: od psychoanalizy do podejść behawioralno-kognitywnych.	EU_01, EU_04
3. Praktyki psychologiczne XX wieku w perspektywie historyczno-kulturowej.	EU_02, EU_03
4. Problem autonomii i teoretycznej stabilności psychologii a XIX-wieczna genealogia jej założeń antropologicznych.	EU_02, EU_04

Zalecana literatura:

- Ellenberger, H.F., *The Discovery of the Unconscious: The History and Evolution of Dynamic Psychiatry*. Fontana Press: London 1994.
- Green, C.D., Gay Shore, M., Teo, T. (ed.), *The Transformation of Psychology: Influences of 19th Century Philosophy, Technology, and Natural Science*. American Psychological Association: Washington 2001.
- Hodgkiss, P., *Making of the Modern Mind: The Surfacing Consciousness in Social Thought*. Bloomsbury: London 2001.
- O'Boyle, Ch., *History of Psychology: A Cultural Perspective*. Routledge: New York 2011.
- Saugstad, P., *A History of Modern Psychology*. Cambridge UP: Cambridge 2018.
- Schultz, D.P., Schultz, S.E., *Historia współczesnej psychologii*. Wydawnictwo UJ: Kraków 2007.
- Shirae, E., *A History of Psychology: A Global Perspective*, SAGE Publ.: London 2011.
- Walsh, R.T.G., Teo, T., Baydala, A., *A Critical History and Philosophy of Psychology: Diversity of Context, Thought, and Practice*. Cambridge UP: Cambridge 2014.

III. Informacje dodatkowe

a) Forma weryfikacji założonych efektów uczenia się:

Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się (EU) Proszę wskazać (X) z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne)	
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	X
Wykład konwersatoryjny	
Wykład problemowy	X
Dyskusja	X
Praca z tekstem	
Metoda analizy przypadków	

Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się (EU)
 Proszę wskazać (X) z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne)

Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Metoda ćwiczeniowa	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	
Metody aktywizujące (np. „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, konstruowanie „mapy myśli”)	
Praca w grupach	
Inne (jakie?)	

b) Sposoby oceniania osiągnięcia efektów uczenia się (EU) (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne)

Sposoby oceniania	Symbole EU dla zajęć				
	01	02	03	04	
Egzamin pisemny					
Egzamin ustny					
Egzamin z „otwartą książką”					
Kolokwium pisemne					
Kolokwium ustne	01	02	03	04	
Test					
Projekt					
Esej					
Raport					
Prezentacja multimedialna					
Portfolio					
Inne (jakie?) pisemna praca zaliczeniowa na ocenę: samodzielne przygotowanie karty przedmiotu (sylabusa) do wybranych zajęć z zakresu nauk humanistycznych					

c) Wymiar godzin kontaktowych z nauczycielem akademickim

Liczba godzin zajęć (według programu)	W tym liczba godzin zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem
--	--

d) Kryteria oceniania według skali stosowanej na UAM

Ocena	Zakres wymagań
Bardzo dobry (bdb, 5,0)	student/ka posiada pogłębioną wiedzę na temat rozwoju współczesnych paradygmatów psychologicznych jako konstrukcji teorio-antropologicznych i potrafi samodzielnie analizować z zewnętrznej perspektywy oraz twórczo dyskutować ich historyczno-kulturowy kontekst, a także filozoficzne uwarunkowania
Dobry plus (db +, 4,5)	
Dobry (db, 4,0)	student/ka posiada dobrą orientację w historycznym kontekście narodzin głównych XX-wiecznych koncepcji psychologicznych i potrafi o nich swobodnie dyskutować oraz je wstępnie problematyzować również jako obszary praktyk społecznych
Dostateczny plus (dst +, 3,5)	
Dostateczny (dst, 3,0)	student/ka wykazuje na podstawowym poziomie orientację w filozoficzno-antropologicznych założeniach głównych koncepcji psychologicznych XX wieku
Niedostateczny (ndst, 2,0)	student/ka nie wykazuje podstawowej wiedzy o filozoficzno-antropologicznych założeniach głównych koncepcji psychologicznych i nie potrafi odnieść ich do historycznego kontekstu ich powstania

IV. Informacje organizacyjne

Miejsce odbywania zajęć	
Terminy odbywania zajęć	Uzpełni Biuro SDNH po uzgodnieniu planu z wszystkimi prowadzącymi

Terminy i miejsce odbywania dyżurów prowadzącego zajęcia	
Kontakt do prowadzącego zajęcia (e-mail, strona www, Facebook, Twitter itp.)	marwos@amu.edu.pl

EFEKTY UCZENIA SIĘ

W zakresie **umiejętności**:

E_U02 efektywnie pozyskiwać informacje związane z działalnością naukową, z różnych źródeł, również w językach obcych oraz dokonywać właściwej selekcji, krytycznej analizy oraz interpretacji tych informacji; ponadto potrafi dokonać oceny ich znaczenia dla rozwoju nauki;

E_U05 komunikować się w zakresie wiedzy specjalistycznej w języku polskim oraz w obcym na poziomie B2 ESOKJ w stopniu umożliwiającym aktywne uczestnictwo w krajowym oraz międzynarodowym dyskursie środowiska naukowego w celu wymiany wiedzy, doświadczeń i idei;

W zakresie **kompetencji społecznych**:

E_K04 myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy, kreowania nowych idei i poszukiwania – we współdziałaniu z osobami reprezentującymi inne dyscypliny – innowacyjnych rozwiązań, a także do podejmowania wyzwań i ryzyka intelektualnego w sferze naukowej i publicznej oraz ponoszenia odpowiedzialności za skutki swoich decyzji;

E_K05 ciągłego podnoszenia kompetencji zawodowych i osobistego rozwoju, w szczególności poprzez śledzenie i analizowanie najnowszych osiągnięć związanych z reprezentowaną dyscypliną naukową